

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 24 marca 2026 r.

Poz. 1256

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE Nr P.II.4131.2.48.26

WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 23 marca 2026 r.

Działając na podstawie art. 85, art. 86 i art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025r. poz. 1153 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

załącznika do uchwały Nr XXI/164/2026 Rady Gminy Lutowiska z dnia 5 marca 2026r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lutowiska w 2026 roku, w części dotyczącej: § 1 zdanie drugie, § 7 we fragmencie „odebrane właścicielom czasowo na podstawie decyzji Wójta Gminy Lutowiska z przyczyn określonych w art.6 ust.2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt” oraz § 8 ust.2 zdanie drugie.

Uzasadnienie

W dniu 5 marca 2026 r. Rada Gminy Lutowiska podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lutowiska w 2026 roku. W § 1 uchwały Rada przyjęła program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lutowiska w 2026r. w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

Zgodnie z powołanym w uchwale art. 11a ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2023r. poz.1580) - Rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:

1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt;

4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie (ust. 3). Program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają (ust. 3a). Realizacja zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 3-6, może zostać powierzona podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt (ust. 4). Program, o którym mowa w ust. 1,

zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi gmina (ust. 5).

W pierwszej kolejności organ nadzoru wskazuje, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez Radę przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczone przyznane kompetencje albo w całości. Powyższe stanowisko organu nadzoru potwierdza uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000r. (sygn. akt I SA/Wr 1798/99, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), w którym stwierdzono, iż: opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należą: naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.

Dokonując oceny treści przyjętego uchwałą Programu, wskazać należy, że przekroczeniem granic upoważnienia ustawowego jest zapis § 1 zdanie drugie, który stanowi, iż do czasu umieszczenia zwierzęcia w schronisku, będą one umieszczone w miejscu czasowego przetrzymywania, które posiada ww. podmiot. Ustawa przewiduje, że gmina ma obowiązek zapewnić bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt. Jednocześnie przepis art. 11 ust.3 ustawy zabrania odławiania zwierząt bezdomnych bez zapewnienia im miejsca w schronisku dla zwierząt, wprowadzając jeden wyjątek: "chyba że zwierzę stwarza poważne zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt".

W § 2 Programu Gmina powierzyła opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie podmiotowi, z którym gmina zawarła umowę na wykonywanie zadań w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi, tj. Bieszczadzkiej Organizacji Ochrony Zwierząt, która prowadzi schronisko dla zwierząt. Należy zauważyć, że przepis art.11a ust.4 ustawy daje gminie uprawnienie do powierzenia podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt realizacji zadań, o których mowa w ust.2 pkt 3-6. Natomiast brak jest podstawy prawnej do powierzenia temu podmiotowi zadania opieki nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie (pkt 2).

W § 7 Programu określono, że zwierzęta gospodarskie, odebrane właścicielom czasowo na podstawie decyzji Wójta Gminy Lutowiska z przyczyn określonych w art. 6 ust.2 ustawy o ochronie zwierząt zostaną przekazane do gospodarstwa rolnego Pana Rafała Osieckiego (...)

Wyjaśnić w tym miejscu należy, że zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin (art. 11 ust. 1 u.o.z.). Pod pojęciem "zwierząt bezdomnych" ustawodawca rozumie zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały (art. 4 pkt 16 u.o.z.). W ocenie organu nadzoru ww. zapisy uchwały w zakresie wyrazów: „odebrane właścicielom czasowo na podstawie decyzji Wójta Gminy Lutowiska z przyczyn określonych w art.6 ust.2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt” zostały podjęte z przekroczeniem delegacji ustawowej zawartej w art. 11a ust. 2 pkt 7 u.o.z.

W § 8 Programu Rada określiła, iż w przypadku braku rokowań, w szczególności gatunków dzikich zwierząt, na podstawie opinii lekarza weterynarii Bartosza Giżyńskiego (...) , zostanie dokonana eutanazja zwierzęcia w miejscu zdarzenia. Wskazane w Programie zadania wykraczają poza

upoważnienie ustawowe. Warunki uśmiercania zwierząt są uregulowane w art. 33 ustawy. Ponadto rada gminy nie została upoważniona do określania w Programie zadań z zakresu postępowania ze zwierzętami dzikimi.

Wskazane wyżej istotne naruszenia prawa stanowią podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie, za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z up. WOJEWODY PODKARPACKEGO

Magdalena Kryczka

DYREKTOR WYDZIAŁU PRAWNEGO I NADZORU